

MIR

Glasiło koroških Slovencev.

Leto XXXV.

Celovec, 9. junija 1916.

Št. 23.

Velika pomorska bitka.

Pri Skagerraku v Severnem morju se je dne 31. majnika odigrala velika pomorska bitka med Nemci in Angleži. Bitke se je udeležila vsa nemška in angleška vojna mornarica. Angleška mornarica, ki je veljala ne samo za največjo, ampak tudi za najboljšo mornarico na svetu, se ni izkazala, kakor bi bilo pričakovati po njeni premoči. Nemška mornarica, čeravno manjša po številu, je drzno napadala in prizadajala sovražniku velikanske izgube. Bitka sicer ni bila odločilna, ker nobeden nasprotnikov ni uničen; končala se je namreč s tem, da so se angleške in nemške ladje vrnile v svoje zavetišče, ne da bi se zasledovale ali si zastavile pot. Izgube pa so razmeroma angleške velike in nemške majhne.

Bitka je trajala 12 ur in je bila največja moderna pomorska bitka, ki jih pozna zgodovina. Nemškim ladjam je poveljeval podadmiral Scheer, angleškim pa poveljnika Jellicoe in Beatty.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 2. junija.

Naše bojno brodovje je na severu dne 31. maja trčilo na mnogo večji del angleške bojne mornarice. Na morju med Skagerrakom in Horns Riffom se je popoldne razvila vrsta težkih, za nas uspešnih bojov, ki so trajali še tekom cele naslednje noči.

V teh bojih so, kolikor je dosedaj znano, bile uničene sledeče sovražne ladje: velika bojna ladja (dreadnought) „Warspite“, bojni križarki „Queen Mary“ in „Indefatigable“, dve oklopni križarki od razreda „Achilles“, mala križarka, novi rušilci „Nestor“, „Turbulent“ in „Alcaster“, kakor tudi veliko število torpednih rušilcev in 1 podmorski čoln.

Po natančnem opazovanju je bila cela vrsta angleških bojnih ladij po artiljeriji nemških ladij in po napadih nemškega torpednega brodovja v bitki po dnevu in po noči težko poškodovana. Med drugim je bila velika bojna ladja (dreadnought) „Malborough“, kakor so izpovedali ujetniki, zadeta po torpednem strelu. Več nemških ladij je dele posadk potopljenih ladij polovilo,

med temi tudi mornarja od potopljene ladje „Indefatigable“, ki sta edina ostala pri življenju.

Na nemški strani se je potopila v bojih po dnevu vsled artiljerijskega ognja mala križarka „Wiesbaden“, po noči pa ladja „Pommern“ vsled torpednega strela. O usodi ladje „Frauenlob“, ki se pogreša, in nekaterih torpednih čolnov, ki se še niso vrnili, še dosedaj ni nič znanega. Nemško brodovje se je tekom včerajšnjega dne (1. junija) vrnilo v nemška pristanišča.

Angleško uradno poročilo.

London, 2. junija. (Kor. urad.) Admiraliteta razglša: Dne 31. maja popoldne se je na jütlandskem obrežju vnel pomorski boj. Sledeče angleške ladje so prišle v boj: brodovje bojnih križark, ki so bile podpirane od štirih in treh bojnih ladij. Izgube med temi ladjami so težke. Nemškemu brodovju je pomagalo razgled zapirajoče vreme. Izognilo se je daljšemu boju z našimi glavnimi bojnimi silami. Kmalu ko so prišle te na bojišče, se je vrnil sovražnik v pristane, ne da bi ne bil prej po naših bojnih ladjah trpel veliko škodo.

Navajajoč angleške izgube, pravi poročilo dalje:

Potopila se ni nobena angleška bojna ladja in nobena lahka križarka. Izgube sovražnika so resne. Vsaj ena bojna križarka je bila uničena in ena težko poškodovana. Poroča se, da so naši razdiralci po noči potopili eno bojno ladjo. Dve lahki križarki, ki sta postali nesposobni za boj, sta se najbrž potopili. Števila razdiralcev, s katerim je sovražnik razpolagal med bojem, se ne more natančno navesti, je pa moralo biti brez dvoma veliko.

Poznejša uradna poročila.

Wolffov urad z dne 3. t. m. poroča: Da že vnaprej preprečimo razširjanje legend, konstatiramo še enkrat, da se je v bitki v Skagerraku 31. maja nemško brodovje borilo z vsem angleškim modernim brodovjem za odprto morje. Dosedanjim objavam je dostaviti, da ste bili glasom uradnih angleških poročil uničeni še bojna križarka „Invincible“ in oklopna križarka „Warrior“.

Pri nas smo morali malo križarko „Elbing“, ki je bila v noči od 31. maja na 1. junija vsled trka z neko drugo nemško vojno ladjo težko poškodovana, razstreliti, ker ni bilo več mogoče pripeljati je nazaj.

Uradno nemško poročilo z dne 4. t. m. popisuje razvoj boja in pove: Podnevna bitka proti angleški premoči je trajala do teme. V boju je bilo razen mnogoštevilnih lahkih bojnih sil nazadnje najmanj 25 angleških velikih bojnih ladij, 6 angleških bojnih križark in najmanj 4 oklopne križarke proti 16 nemškim velikim bojnim ladjam, 5 bojnim križarkam, 6 starejšim linijskim ladjam in malim oklopnim križarkam. V nastajajoči temi so naši bojni oddelki začeli nočni napad. V noči nato so se vršili boji s križarkami in mnogo napadov s torpednimi čolni. Pri tem je bilo uničenih ena bojna križarka, ena križarka razreda Achilles ali Shannon, najbrž pa dve mali sovražni križarki in najmanj deset sovražnih rušilcev, med temi šest samo od naše ladje na čelu mornarice. Med temi sta bila tudi nova rušilca „Turbulent“ in „Tipperrary“. Brodovje starejših angleških linijskih ladij, ki je prihitelo od juga sem, se je približalo šele proti jutru 1. junija po končani bitki in je zopet odplulo, ne da bi poseglo v boj ali prišlo le v videz večji skupini naše mornarice.

Churchil je podal na podlagi poročil angleške admiralitete izjavo, ki pravi: 1. Angleška mornarica je močnejša po velikih bojnih ladjah in zadostuje za nadvlado na morju. Od teh enot smo izgubili le eno, „Queen Mary“. Brez dvoma je, da so izgubili Nemci najmanj eno ladjo, ki se da s to primerjati. Ali je „Lützow“ ali „Derfflinger“, je zanje težja izguba kakor za nas izguba „Queen Mary“. 2. Od ladij drugega razreda smo izgubili „Indefatigable“ in „Invincible“. Oklopne križarke „Black Prince“, „Defence“ in „Warrior“ so ladje tretje vrste. Potopitev dveh čisto novih križark „Wiesbaden“ in „Elbing“ je za sovražnika veliko neprijetnejša izguba. Izgube na rušilcih se zde približno enake. 3. Razmerje naše premoči se ni prav nič izpremenilo. Pošiljanje čet na kontinent se lahko z največjo svobodo nadaljuje, da, razmajano stanje nemške mornarice nam nudi še večjo varnost. 4. Nevidno vreme,

Podlistek.

Vrnitev.

(Spisal Miloš Čarf.)
(Konec.)

Ugasle oči so ga pogledovale pol srdito, pol začudeno.

„Ali me še poznate?“ vpraša došli, stopivši v kuhinjo.

„Da, še te poznam. Pet let sva delala skupaj. Še po dvajsetih letih morem spoznati človeka, za katerega sem vsak dan molil. Toda sedaj pojdi, dam ti najprej toplega mleka, kakor se vidi, si precej spehan.“

„Daj mi tudi kruha, veliko kruha,“ prosi Ivan, „tri dni že nisem nič jedel.“

Molče gre hlapec po kruh in mleko, in Ivan kar pogoltne oboje z veliko slastjo. Potem vpraša:

„Ali mati še živijo?“

„Še živijo,“ odgovori hlapec.

„Kje so?“

„Ravnokar so prišli gospod župnik s sveto popotnico.“

Sedaj se zbudi Ivanu vest. Z velikimi očmi pogleduje hlapca. Močno trepetanje gre po vseh udih. Debele solze mu tečejo po licih. Venomer mrmra: „Jaz potepuh, jaz nesrečni potepuh.“

„Počakaj tukaj, poklicati hočem gospoda župnika,“ reče hlapec ter odide v sobo.

Župnik niti ni bil presenečen, ko je slišal o nenavadnem obisku.

„Vedel sem, da mora priti,“ reče mirno. „Bog se ne more upreti tako vztrajni molitvi.“

Hitro odloži župnik štolo in roket ter gre v kuhinjo.

„Hvala Bogu, da si prišel,“ pozdravi prijazno Ivana.

Ta je držal svoje roke pred obraz ter jokal. Prijazno pristopi župnik k njemu ter mu položi roko na ramo. Tedaj vzdigne Ivan glavo in pogleda župnika.

„Gospod župnik, kaj naj storim?“ reče jokaje.

„Najprej Boga hvaliti,“ reče župnik mirno. Tiho, resno se pogovarja z njim. Naposled reče:

„Tako moj sin, sedaj hočem pripraviti mater na tvoj prihod in potem te peljem k njej.“

Kmalu nato pelje župnik Ivana k materi. V obupni bolesti pade sin pred smrtno posteljo svoje matere na kolena.

„Hvala Bogu, da si tukaj,“ reče mati tiho in tipa po njegovi roki. Ivan prime materno roko ter jo poljubi.

„Mati, mati, ali mi morete še odpustiti?“

„Nimam ti nič odpustiti, Ivan. Toda skrbi zato, da se spraviš z Bogom. Vidiš, dragi moj Ivan, jaz moram sedaj umreti, moja pomoč ti ne bo več stala ob strani. Dobiš posestvo, ki sem ti ga ohranila z naporom vseh sil. Toda čeravno je posestvo dobro, more v nekaj letih vse razpasti, če se ne dela pošteno. In sin, to je moja zadnja želja: Ne zapodi sam sebe od hiše.“

„Mati, pri vsem, kar mi je sveto, vam to obljubim,“ zagotovi Ivan.

„Še eno, Ivan! Tvoja nesreča je bil alkohol. Varuj se ga, kolikor je v tvojih močeh.“

„Mati, prisegam vam, od sedaj naprej niti kapljice več!“

Mati ga srečno pogleda ter ga blagoslovi. Mirno še zasepeče: „Kako se bo oče veselil, ko mu bom vse to povedala,“ in izdihne svojo blago dušo.

Župnik vzame Ivana s seboj, rekoč:

„Boljše je, če ostaneš nekaj časa pri meni, tako se vse lažje uravna.“

S pomočjo župnika je uredil Ivan z zadnjimi močmi — razkošno življenje ga je popolnoma umorilo — svoje posle. Poskrbel je, da je poplačal vse svoje dolgeve. Ko je bil s tem gotov, reče nekega dne župniku:

„Gospod župnik! Ne bom več dolgo živel. Napravil sem nekaj načrt. Da bi sam oskrboval svoje posestvo, nimam več moči. Rad bi storil s tem, kar mi je še ostalo, in tega je še precej, kaj dobrega. Vidite, vsled pitja sem prišel tako daleč. Da to poravnam, hočem celo posestvo darovati v kak dober namen. Mislil sem, da bi se mogla tukaj napraviti sirotišnica. V ta namen darujem celo posestvo. Kaj pravite k temu?“

Globoko ginjen reče župnik:

„Ivan, izpolniš mi tukaj željo, ki jo že dolgo časa gojim. Zares, boljše bi zadnji Blatnik ne mogel razpolagati s svojim posestvom.“

Marljivemu prizadevanju župnikovega se je posrečilo, izvesti ta načrt. Bilo je, kakor bi hotel Bog Ivanu posebno povrniti to dobroto. Doživel je še, da se je ustanovila sirotišnica. In ko je v novi kapelici prvič zapel zvonček, je zapel ob smrtni uri Ivanovi, ki je popolnoma spravljen z Bogom, udan v voljo božjo, srečno in mirno v Gospodu zaspal.

V sirotišnici pa moli dan na dan dvesto-petdeset osirotelih otrok za svojega velikega dobrotnika.

nastop noči in umaknenje sovražnika je trdovratno prizadevanja naših poveljnikov, izsiliti konečno odločitev, izjalovilo.

Opomba Wolffovega urada: Po g. ministru Churchillu je torej najboljši dokaz premoči poraz.

Najnovejše sovražnikovo poročilo.

London, 6. junija. Admiraliteta objavlja sledečo izjavo o bitki v Severnem morju:

Ko je prišla glavna sila angleške mornarice v dotiko z nemško mornarico, je zadostoval zelo kratek boj, da je bila zadnja, ki je utrpela že hude izgube, prisiljena, iskati zavetja. To se je posrečilo, ker je moglo nemško brodovje priti s sovražnikom vsled nevidnega vremena in megle le zdaj pa zdaj mimogrede v dotiko in trajni boj ni bil mogoč. Zasledovanje se je nadaljevalo, dokler ni nastopila popolna tema, pa obojno brodovje rušilcev tudi po noči ni moglo nobenih uspešnih napadov izvesti. Ko je bil Jellicoe zapodil sovražnika v pristan, se je vrnil in brodaril po glavnem pozorišču boja ter iskal poškodovane ladje. V četrtek opoldne, ko je bilo jasno, da ni kaj več iskati, se je mornarica vrnila v svoje 400 milj oddaljeno oporišče, nadomestila kurivo in je bila v nedeljo zvečer zopet pripravljena. Angleške izgube so bile v celem obsegu objavljene. Zdi se, da je dovolj vzroka za sodbo, da so Nemci izgubili dve bojni ladji, dve dreadnought-bojni križarki največjega tipa, dve od najnovejših lahkkih križark, namreč „Wiesbaden“ in „Elbing“, eno lahko križarko tipa Rostock in lahko križarko „Frauenlob“, kakor najmanj dva rušilca in en podmorski čoln.

London, 6. junija. (Reuter.) Mornariški dopisnik „Morningpost“ piše o pomorski bitki, da je ta največja zmaga, kar jih je priborila angleška mornarica od Trafalgarja sem; da čeravno je ta manj odločilna kot je bila bitka pri Trafalgarju, ima vendar lahko ravnotako pomembne posledice. Da prihaja na dan, da je bila nemška velika mornarica popolnoma premagana in je bila s hudimi izgubami v pravem begu pognana nazaj v svoje pristane.

Izbera se je obnositi za vojaka v vojski in
sploh za vsakega kot najboljšo

bol oblažajoče mazanje

pri poškodbah, reumatizmu, gibanju, lažnem,
pram, vnetju in bolečin v kolenih

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment. capitel
ompet.

Nadomestilo
in **Sidro-Pain-Expeller.**

Steklenica krom. — 1/2, 1/4, 1/8

Dobiva se v lekarnah ali direktno
v Dr. Richter-ja lekarni „Pri mlatem lovor“,
Praga, I., Elizabetna cesta 4.

Dnevne raspodiljanja.

Rusi začeli z ofenzivo.

Skoro na celi 350 kilometrov dolgi fronti so Rusi začeli z ofenzivo. Toda našli so naše pripravljene. Saj pravi naše uradno poročilo z dne 5. t. m., da se je začel že dalje časa sem pričakovani napad ruskih južnozahodnih armad. Z dne 2. t. m. se je uradno naznanilo, da so topovski boji ob besarabski in volinski fronti dobili mestoma značaj artiljerijske bitke. Naslednji dan se je že poročalo, da so bili odbiti tudi sunki ruske infanterije. Dne 4. t. m. se je poročalo, da je začela sovražna artiljerija delovati proti celi naši severnovzhodni fronti in je njen ogenj postal posebno hud severozahodno od Tarnopola in v Voliniji. Armada generalnega polkovnika nadvojvode Jožefa Ferdinanda je pri Oliki v frontnem odseku 25 kilometrov širokosti pod ruskim bobnečim ognjem. Z dne 5. t. m. se poroča, da se je na vsej fronti med Prutom in ovinkom reke Stir pri Kolkih razvnela velika bitka. Pri Oknih se bje besen boj za naše najsprejnejše postojanke. Severnozahodno od Tarnopola se je sovražniku posrečilo, začasno na posameznih mestih vdreti v naše jarke — protinapad ga je potisnil zopet ven.

Na obeh straneh Kozlova so se ruski napadi pred našimi ovirami ponesrečili, pri Novem Aleksinju in severnozahodno od Dubna že v našem topovskem ognju. Tudi pri Sapanovu in Oliki se vršijo hudi boji. Južnovzhodno od Lucka so naši sestrelili sovražnega letalca. Poročilo z dne 6. t. m. pravi: Severno od Oken smo včeraj po menjajočih se bojih pomaknili naše čete iz razstreljenih prvih postojank nazaj na pet kilometrov južno pripravljeno črto. Pri Jaslovjcu ob spodnji Stripi je bil sovražnik odbit, mestoma v boju moža proti možu. Zahodno od Trembovlje se

je vsled našega ognja ponesrečil ruski napad. Zahodno in severnozahodno od Tarnopola so se bili besni boji. Kjer je sovražnik začasno dobil kak uspeh, je bil takoj zopet odbit. Pred neko bataljonsko fronto leži 350 ruskih mrličev. Tudi pri Sapanovu Rusi niso imeli sreče. Med Mlinovom ob Ikvi in na prostoru zahodno od Olike, kjer se Rusi neprestano ojačujejo, se vrši prej ko slej besno bojevanje.

Italijansko bojišče.

Veliko veselje je zavladalo po celi Avstriji, ko so naše čete, ki operirajo pod poveljstvom Nj. c. in kr. Vis. generalnega polkovnika nadvojvode Evgena, zavzele pas permanentnih utrdb pri Asiago in Arsiero. Italijani so začeli s protinapadi, ki pa niso imeli prave moči. Južno od Posine so naši zavzeli močno oporišče in odbili vse italijanske napade. Vzhodno od doline Astico so naši v naskoku zavzeli še Monte Panoccio. Sicer je položaj neizpremenjen. V mesecu juniju so do 6. ušli 9700 Lahov, med temi 184 oficirjev, in zaplenili 13 strojnih pušk ter 5 topov.

Francosko bojišče.

Najhujši boji se vršijo na desnem bregu reke Maas med gozdom Caillet in Damloupom, kjer so imeli Nemci uspeh. Vsi francoski protinapadi so bili ob najhujših izgubah zanje odbiti. V zračnem boju so Nemci v majniku izgubili 16 letal, sovražniki pa 47.

Balkansko bojišče.

Položaj neizpremenjen.

Turško bojišče.

Rusko prodiranje na kavkaškem bojišču je ustavljeno. Vršijo se le še manjše praske. Na egiptovski fronti je bil pri Kahiji v boju med konjenicami odbit sovražnik, ki se je v neredu umaknil.

Tudi Mlakar je naš.

O junaškem činu nadporočnika Mlakarja pravi uradno poročilo, kakor smo že poročali: „K trdnjavski skupini pri Arsieru spadajoča oklopna utrdba Casa Ratti, cestna zapora tik južnozahodno od Barcarole, je v naši roki. Poročnik Albin Mlakar od saperskega bataljona št. 14 je s svojim moštvom ne oziraje se na silni obojestranski ogenj vdrl v utrdbo, ušel sovražne saperje, ki so jo hoteli razstreliti, in zaplenil tako tri nepoškodovane oklopne havvice in dva lahka topova.“

Ime junaškega nadporočnika Albina Mlakarja je zaslovelo preko mej naše avstrijske domovine. Mlakar je Slovenec in sicer sin južnoželezniškega nadrevidenta Mlakarja v Ptuj. Star je 25 let. Šest let je študiral na ptujski gimnaziji, potem pa je šel na pionirsko kadetnico v Hainburg. Po vojaški izobrazbi je bil novembra 1909 imenovan za praporščaka pri pionirskem bataljonu št. 9, ki je bil takrat v Kremsu. L. 1912. je postal poročnik. Prestavljen je bil k saperskemu bataljonu št. 14, ki spada pod inoško vojaško poveljstvo in je imel svoj sedež v Lienzu in Tridentu na Tirolskem. Nedavno je bil imenovan za nadporočnika.

Oče našega junaka, Stefan Mlakar, je rojen v Vrhlogi pri Slov. Bistrici na Spod. Štajerskem in je sedaj star 64 let. Albin je bil rojen na Planini na Kranjskem, kjer je oče dolgo let služboval. Mati Albina je rojena Slovenka iz Uršnih sel na Dolenjskem. Kakor je oče zaveden Slovenec, tako je tudi mati navdušena za slovensko stvar. Pa tudi junak Albin je zaveden Slovenec, in če pride med svojce, govori edino slovenski. Oče je znan kot vzoren čebelar, mati, ljubezniva, skromna in splošno priljubljena ter spoštovana žena, je pa posebna ljubiteljica petja. Vsi otroci so obiskovali slovensko ljudsko šolo pri Šmarjeti nižje Ptuj.

Mlakar je po svojem rojstvu in svoji vzgoji pravi sin slovenskega naroda, ki ga odlikujeta zlasti zvestoba do cesarja in domovine ter izredno junaštvo. Albin Mlakar je tipičen reprezentant junaškega tretjega ali graškega armadnega zbora, ki združuje po svoji večini sinove slovenske zemlje. Naša kri!

Dnevne vesti.

Visoka pohvala hrabrih sinov Kranjske. Deželni predsednik kranjski, Henrik grof Attems, je 1. junija sporazumno z deželnim glavarjem dr. Iv. Šusteršičem poslal nadvojvodi Evgenu naslednjo brzojavko: „Njegovi c. in kr. Visokosti generalnemu polkovniku nadvojvodi Evgenu! Poyodom zavzetja trdnjav Asiago in Asiero, s čimer je doseglja naša junaška armada, v katere vrstah se hrabro bore za cesarja in domovino tudi kranjske čete, pod vodstvom Vaše c. in kr. Visokosti važno stopnjo svojega zmagoslavnega pohoda, blagovo-

lite Vaša c. in kr. Visokost najmilostneje sprejeti prespoštljive čestitke in najboljše želje dežele Kranjske.“ — Nato je dospel od nadvojvode brzojavni odgovor: „Deželni predsednik grof Attems, Ljubljana. Vam, gospod deželni predsednik, kakor tudi gospodu deželnemu glavarju se najtopleje zahvaljujem za patriotske želje Kranjske, katere hrabri sinovi so se v bojih zadnjih dni posebno odlikovali. Generalni polkovnik nadvojvoda Evgen.“

Generalni polkovnik nadvojvoda Evgen je prejel od cesarja dovoljenje, da sme sprejeti in nositi od nemškega cesarja podeljeni mu red „Pour le mérite“. — Njega Veličanstvo je nadvojvodi v hvaležno priznanje kot poveljniku zmagoslavne armadne skupine v lastnoročnem pismu izrekel posebno pohvalno priznanje.

Mnogo kron za gospodarstvo.

Plačam najvišje cene! Prosim, pošljite mi iz Celovca in iz cele Koroške vse stare, raztrgane obleke, plašče in jopiče od gospodov, žensk in otrok, raztrgane volnene jopiče, volnene nogavice, volnene srajce, volnene cunje, stare kakor tudi nove krpice blaga in perila, stare raztrgane volnene zavese in volnene preproge, vezeni stari prtji in vse drugo vezeno volneno blago brez vrednosti, stare in nove vreče, krpe iz jute in vse oprane cunje. V Celovcu kupujem tudi manjše množine, zunanje pošiljatve najmanj od 5 kg naprej. To vse, četudi čisto raztrgano in navidezno brez vsake vrednosti, tudi sedaj še kupuje po najvišjih cenah trgovina s starinami v Celovcu 9., Spengerjeva ulica 7, poleg Prechtlovskega kino, dohod od Pavličeve ulice. Na hišno številko 7 dobro paziti. Krščanska trdnja. Po večje množine v Celovcu pošljem na dom. Dopisnica zadostuje z navedbo, kaj da je in koliko. Denar sledi takoj. Zunanji nabiralci in nabiralčice naj se takoj javijo. Premožniki so naprošeni, naj izročijo skupiček bližnjemu vojnookrbnemu uradu. Stare časnike in knjige brez vrednosti kupujem samo v večjih množinah. Prosim, da to izrežete in shranite!

Najvišje cene za krompir. Na podlagi ces. odredbe z dne 10. 10. 1914, drž. zak. št. 274, določene najvišje cene za krompir se nanašajo le na krompir jesenskega pridelka 1915.

Izmenjava invalidov iz ruskega ujetništva. Med 167 izmenjanimi invalidi v c. in kr. rezervni bolnišnici v Litomericah so lovec Urh Renner, poljski lovski bat. 9, 6. marškomp.; lovec Jožef Dofek, p. l. bat. 5, 1. komp.; četovodja Boltežar Modritz, inf. Bogomir Jantzschitz, četov. Martin Autz, vsi trije pp. 7; poddes. Franc Rotter, črnovoj. inf. Stanko Česen, oba pp. 17.

Nov junaški čin nadporočnika Mlakarja. Iz vojnega časnikarskega stana se poroča, da je poročnik Albin Mlakar dne 15. majnika izvršil drug pomemben junaški čin, ko je pri Mga. Secondo Posta med gotovo zelo nezanesljivo pavzo desetih minut med našim artiljerijskim obstreljevanjem skočil iz lastnega jarka in s sapersko patroljo razstrelil 300 do 400 korakov oddaljeno sovražno oviro. Poročnik Mlakar je bil izrednim potom povišan za nadporočnika in z viteškim križcem Leopoldovega reda odlikovan.

200.000 K znaša zbirka tedna Rdečega križa na Kranjskem, za malo in ne bogato deželo veljanska svota.

Druga zbirka volne in kavčuka. Zbirka volne in kavčuka l. 1915. je že porabljen in po industriji izročena armadi in prebivalstvu. Da se tudi zanaprej odpomore pomanjkanju surovin in oskrbi armada na bojišču, darujte še enkrat volneno in pavolnato blago in vseh vrst gumi-jevih odpadkov! Darujte vse neporabne reči iz volne, pavole, sukna, platna, obleke, perilo, nogavice, robce itd. kakor reči iz gumijs. Vsakdo naj pripravi kak dar! Najmanjši dar je dobrodošel. Glavni nabiralni dnevi 13. in 17. junija 1916. Oba dneva bodo prihajali po dobro zavite darove šolarji. Ljbl, fml.

O irredentizmu je zapisal v „Reichsposti“ z dne 1. t. m. v. Kralik sledečo sodbo: „Avstrijski vladi se je očitalo, da svojim nemškim organom ni ukazala bolj odločnega nastopa, da so svoje poitalijančevalne uradnike v njihovem upornem delu premalo motili in da je le vsled teh napak moglo priti do tako napredujočega poitalijančevanja. Jaz pa vedno trdim, da v takem slučaju krivde ne smemo naprtiti vladi, ki je samo eksponent naših lastnih dejanj in opušcanj.“ Kralik je povedal resnico. Se tik pred vojsko so tržaško in goriško irredento proti domačemu, patriotskemu slovenskemu prebivalstvu podpirali. In med vojsko? „L'eco del Litorale“ poroča dobesedno iz

Gradca: Otvoril se je z najboljšo perspektivo pripravljali kurz za maturo za one gospodične, katere so dovršile v šolskem letu 1914—1915 3. tečaj enega učiteljskega z italijanskim učnim jezikom. Pouk je sprejel kolegij srednješolskih profesorjev. Praktičen pouk pa se vrši v ljudski in meščanski šoli za begunce italijanske narodnosti. Kurz se zaključi proti koncu septembra. Graške šolske oblasti so obljubile vso svojo podporo, c. kr. štajersko namestništvo pa je dovolilo obiskovalkam kurza bivanje v Gradcu in je obljubilo ubogim izplačevanje begunske podpore (30 kron mesečno). Tudi ugledni ravnatelj goriškega učiteljskega, g. Fr. Znidarčič, je obljubil z vljudnostjo, s katero se odlikuje, vso svojo podporo. Ravnateljstvo kurza si je priskrbelo v „Kaiser Franz Josef-Lehrerinnenheim“ gotovo število mest, kjer dobe kandidatkinje proti mesečnemu plačilu 50 kron hrano in stanovanje. — Tako se je preskrbelo za kandidatkinje italijanske narodnosti; vse prav, toda slovenske kandidatkinje tavaajo okoli kakor izgubljene ovce.

Fellerjev blagodišeči, poživljajoči, v več kot 100.000 zahvalnih pismih in od mnogo zdravnikov priporočeni rastlinski esenčni fluid z zn.

bolečine tolažeče vteralno sredstvo

najbolje učinkuje pri revmatičnih bolečinah. 12 steklenic franko 6 kron, 24 steklenic franko 10 K 60 h. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvaško).

Zanesljivo odvajalno sredstvo so „Elsa-kroglice“. 6 škatlic 4 K 40 h.

Poizvedovanja o ranjenih, bolnih ali pogrešanih vojaki. Po poročilu poizvedovalnega urada Rdečega križa na Dunaju se iz dobičkaželjnosti nepoklicani bavijo s posredovanjem, da poizvejo za bolne, ranjene ali pogrešane vojake. Opozorjamo, da oskrbuje to brezplačno in hitro poizvedovalni urad c. kr. avstrijske družbe Rdečega križa na Dunaju VI. Dreihufeisengasse No. 4 (Kriegsschule); o avstro-ogrskih vojnih ujetnikih daje pojasnila skupni centralni poizvedovalni urad, poizvedovalnica za vojne ujetnike na Dunaju I, Fischhof No. 3 (Gemeinsames Zentral-Nachweis-Bureau, Auskunftstelle für Kriegsgefangene in Wien, Fischhof No. 3).

Mnogo kron za gospodarstvo. V vaših omah in na podstrešju je gotovo tudi stara raztrgana obleka, plašči in jopiči gospodov, žensk in otrok, kakor tudi popolnoma neuporabni volneni telovniki, volnene suknjice, nogavice, zavesa, preproge in vezeni volneni prti. To vse tudi sedaj še kupuje po najvišjih cenah trgovina s starinami v Celovcu 9., le v Spengerjevi ulici števil. 7. Vse natančneje v inseratu današnje številke.

Ledenice. Občinsko predstojništvo v Ledenicah je darovalo namesto venca na grob umrlega občinskega svetovalca in posestnika v Malenici, g. Martina Resmana, podružnici Rdečega križa rožeškega sodnega okraja v Vrbi znesek K 53.

Črna. (Teden „Rdečega križa“.) Četudi že malo pozno, ali naj svet izve, da smo se v Črni v omenjenem tednu potrudili, kar je bilo mogoče in dosegli lep uspeh. V naslednjem sledi poročilo o načinu nabiranja, iz katerega je razvidno, kako se je požrtvovalno udeležilo tudi naše prebivalstvo poziva od zgoraj in prispevalo k plemenitemu namenu po svojih zmožnostih. Darovali so: g. dr. S. Hochenwarter iz pušice v zdravniški čakalnici 4 K, č. g. župnik iz pušice o priliki izložbenih vrtnih cvetlic 16 K, g. nadporočnik J. Popper iz pušice v svojem uradu 5 K, župnik J. Dobrovc dobiček pri novemu naučenju 4 K 30 v; gospodični Piskernik in Medic za prodane razglednice 13 K 64 v, cerkveno darovanje 53 K 10 v, gospa Punzengruber za prodane znake 130 K 30 v, za prodane listke za pivo 57 K 48 v, za preko- račenje policijske ure 28 K 50 v, znaki „Rdečega

križa“, prodani po šolskih otrocih 80 K, šolski otroci so nabrali pod vodstvom učiteljstva, č. g. župnika, g. M. Punzengruberja, g. g. Krajčarjevih, č. g. provizorja v Javorju in gozdarja Parischa 292 K 16 v, mostna straža (šolarji) 63 K 89 v, pristopilo je nanovo k „Rdečemu križu“ 119 udov, ki so vplačali 242 K letnine, v pušice pri plačilnih dneh rudarjev je padlo 53 K 13 v, g. dr. Hochenwarter poseben dar 20 K, gospa Luckner za ustreljene divje peteline 15 K, „Hranilnica in posojilnica“ 50 K, „Nemško delavsko društvo“ 50 K in „Gospodarsko društvo za možiško dolino“ 50 K. Torej skupaj 1228 K 50 v. Za Črno na vsak način lepa svota. — Vojnega posojila smo podpisali nad 300.000 K.

Teden Rdečega križa podružnice v Velikovu. (Pliberk.) Naše mestece, ki je svojo domovinsko dolžnost že v polni meri izpolnilo, ko je uredilo rezervno bolnišnico Rdečega križa, je svoje mišljenje tudi v tednu Rdečega križa na požrtvovalen in uspešen način dokazalo. Učiteljstvo s šolsko mladino, prečastita duhovščina in mlade deklice so se prav živahno udeleževale nabiranja in razprodaje znakov in kart. Čisti donos v znesek 1290 K se je oddal deželniemu društvu. Vodstvo je bilo v rokah gospe odbornice Magde Herbst. (Guštanj.) Grofa Thurna tovarna kakor trg in okolica so v tednu Rdečega križa kar mogoče storili. Od delavstva samega se je nabralo 914 K 90 v. Prebivalstvo v Guštanju in Kotljah kakor udeležniki tombole so spravili skupaj 547 K. Šolska zbirka je dala 107 K 34 v. Precejšnje zneske je dala razprodaja znakov, pekarij, pijač in cvetlic kakor tombola. Čisti dobiček znaša 2870 K 78 v. Prireditelj je vodila gospa Berta Pospišil.

Izpred sodišča.

Nemški listi v Celovcu poročajo: „Državni in deželni poslanec Franc Grafenauer, posestnik in stavbitelj orgel v Brdu pri Šmohorju, je bil z obsodbo ... armadnega poveljstva z dne 26. maj. 1916, s. št. k 395/16/61 zavoljo zločina motenja javnega miru po § 65 a in b kaz. z. obsojen v težko in poostreno ječo na pet let. Ta obsodba je bila od pristojnega poveljnika potrjena in je potemtakem pravnomočna.“ Sodni vodja: Seeliger, major-avditor.

Cerkvene vesti.

Nove maše. Posvečevanje novomašnikov se bo vršilo letos 18. junija v opatijski cerkvi na Tanzenbergu in sicer bodo opravljali prvo sv. daritev sledeči č. gg.: Iz 4. letnika: č. g. Brandstätter Valentin dne 25. junija v Bistrici na Zili. (Pridiguje č. g. Katnik, župnik v p.) Č. g. Kovač Fran, 2. julija na Breznici na Kranjskem. (Pridiguje č. g. dr. Ivan Svetina, c. kr. profesor v p.) Č. g. Mošič Jakob, 29. junija v Blačah na Zili. (Pridiguje č. g. Anton Pelnař, župnik v Štebnu.) Č. g. Oblak Anton, 2. julija na Trati v Poljanski dolini na Kranjskem. (Pridiguje č. g. Ivan Hornböck, župnik v Možici.) Č. g. Palle Alojzij, 2. jul. v Milštatu. (Pridiguje č. g. Balthasar Gußger, kn. šk. dvorni kaplan.) Iz 3. letnika: č. g. Bugelnig Filip, 29. junija v St. Peter im Holz. (Pridiguje č. g. dr. Franc Sommeregger, bogosl. prof.) Č. g. Košir Kristo, 2. julija v Logivasi nad Vrbo. (Pridiguje č. g. Josip Vrhnjak, kaplan v Pliberku.) Č. g. Skrinar Lojze, 9. julija v St. Rupertu pri Velikovu. (Pridiguje č. g. Franc Lasser, župnik na Brnci.) — Kdor želi natančnejših pojasnil, naj se obrne na č. gg. novomašnike same ali pa na gg. ceremonijarja: Joško Kapp, bogoslovec in Kuchler Mirte, bogoslovec, oba na Tanzenbergu. pošta Gospa Sveta, Koroško, ki sta izjavila, da sta vsakomur na razpolago. — Koroško ljudstvo seveda iz vsega srca pozdravlja svoje nove pastirje ter jim želi k temu velikemu usodepolnemu koraku mnogo sreče in božjega blagoslova!

Paramenti kupovati pri zunanjih trgovcih ni gospodarsko. Agenti, ki prihajajo z vzorci, konji, vozovi in kočijami, podražujejo cene, ker morajo seveda stroške trpeti kupovalci. Konečno gre denar še ven iz dežele. Trgovina s paramenti Društva sv. Jožefa v Celovcu prosi, da v potrebi zahtevate pošiljatev v izbiro. Bogata zaloga cerkvenega perila, paramentov, kovinskega blaga, potrebščin za velečastito duhovščino.

Gospodarstvo.

Seja vojnega žitno-prometnega zavoda celovške podružnice dne 3. junija 1916.

1. Podpredsednik Nau poroča o dovažanju domačega žita sledeče: Celovški urad je doslej prevzel 731 vagonov, oddal 672, v zalogi je še 59 vagonov. Belega žita bi se moralo dopeljati še 247 vagonov, ovs 73 vagonov, stročnine 62 vagonov. Oves se bo še pripeljal, drugo pa je izginilo. Fižol je večinoma vojaščina neposredno kupila.

2. Dovoz tujega žita. Predsednik dr. Lemisch poroča: Koncem meseca novembra so nastale težave z oskrbovanjem, ker Ogrji niso poslali, kar se je bilo obljubilo. Vlada se je na to obrnila na Romunijo,

Ker Donava ni kanalizirana, dohaja to žito iz Romunije do Oršove po velikih ladjah, katere čez Oršovo ne morejo več naprej, pa se mora blago tam z dvigali prekladati v manjše čolne. Pri tem se trgajo žaklji, in nastane občutna škoda, ki jo mora kupec trpeti; urad računa sprejemniku kakor je plačal on. Za Koroško se preklada na železnico v Vukovarju, na Dunaj se pa vozi v čolnih, voznja traja 18 do 20 dni.

ne bo, ljudje pri nas začnejo z mlatvijo v večjem obsegu še le po Vsihsvetih.

Denarni promet. Denarni promet celovškega urada je znašal z deželno zadružno Zvezo vred do 31. majnika 16 milijonov kron. K temu pride še promet, ki ga ima Zveza s krmo, katere je vojaščini oskrbela že nad 1000 vagonov.

3. Skrb za semensko blago. Podpredsednik Nau poroča, da se je v jeseni poskrbelo posestnikom 10 vagonov pšenice in 16 vagonov rži za setev. V pomladi bi bilo treba tudi skrbeti, ali ker je manjkalo moke, se je moralo dati vse v mlin in naročiti posestnikom, naj si med seboj z zamenjanjem pomagajo. Oddalo se je potem še 4 vagone pšenice, 9 vagonov jarce, 11 vagonov ječmena, 30 vagonov ovs, 1/2 vagona stročnine. Vkljub temu da se je veliko več semenskega žita zahtevalo, so se polja vsa dobro obsejala. Ajde je za seme pripravljene 1 1/2 vagona.

4. Težave s koruzo. Poroča dr. Lemisch: Koruza se je v mirnih časih vedno celo do zadnjega mlela. Mlinarji so proizvajali iz nje 90% moke. Romunska koruza je bila zelo suha, zato ni bilo razloga, da naj se melje le na 70%. Ali dunajski urad je tako naročil, ker se na Dunaju koruzna krma za 10 vin. kg dražje prodaja kakor koruzna moka, in je osrednji urad po tej poti hotel nekaj zaslužiti. Cene so nam bile predpisane. Izprva je bilo mogoče moko dajati po 68 vin., pozneje po 60 vin. Zdaj se tako melje, da se dobi 40% polentne moke po 68 vin., 30% navadne moke po 42 vin. Koruzna krma stane kakor moka 42 vin. (na Dunaju 52 vin.). Iz Činkvanta pa stane polentna moka 80 vin., krušna moka 42 vin. Melje se zdaj 40% polentne moke, 50% krušne in 7% otrobov, 3% je odpadkov.

Vsled pomanjkanja olja se je nekdo spomnil, da so že v starih časih mlinarji pri koruzi odpravljali cime in jo mleli brez cim. To se je zdaj ponovilo na izpopolnjen način. Koruzi se jemlje 15% teže v cimih in iz teh cim se dela olje. V cimih je namreč koruza mastna, če se ji vzamejo te cime, se zboljša moka in ne postane več tako lahko grenka. Vlada je tudi naročila, da se mora znanprej ržena moka mešati s 25% koruzne povsod tam, kjer pečejo peki. Zasebnih pekih ne morejo nadzorovati. To je treba, da se bo lažje shajalo z moko in ker se prihodnje tedne dobi več koruze.

5. Oskrbovanje nove žetve. Dr. Lemisch poroča o novih naredbah zaradi nove žetve. Tudi prihodnje žetveno leto se bo žetveni pridelek prisilno oskrboval po državni oblasti, ker bi sicer ljudje, ki nimajo dosti denarja, sploh ne dobili hrane. Žitni monopol se ne bo uvažal. Da bi se poljedelcem odjemala žetev kar v jeseni, država nima potrebnih shramb. Obžalovati je pa, da drugod nadzorstvo ni tako strogo kakor pri nas. Kjer je več sosednih občin treba oskrbovati, se bodo te občine združile v oskrbovalni okraj. Tako občine Prevalje, Meža, Črna, Guštanj, da se ne bodo med seboj prepirale, če se ne more vsaki vsak čas poskrbeti, kar žele. Tisto se bo zgodilo tudi v Rožu in na Zgornjem Koroškem. Pri okrajnih glavarstvih se bo poročanje o aprovizaciji poverilo izvedencem, ki bodo mogli strogo postopati proti posestnikom, kateri žito prikrivajo. Manjših posestnikov pa se ne bo nadlegovalo. V bodoče se bodo kaznovali tudi ljudje, ki prikrito

žito ali moko kupujejo, dočim so se doslej kaznovali le prodajalci. Država bo v svojo oskrbo vzela zanaprej tudi krompir, proso in grahovi, kar je bilo letos še za prodajo prosto. Nemčija si je lani pomagala s svojimi sušilnicami in je takoj v jeseni posušila krompir, kolikor se ga ne potrebuje svežega. Pri nas pa so v jeseni v Galiciji krompir zakopali v zemljo, in ko ga ni bilo mogoče spomladi odposlati, ga je na tisoče vagonov segnalo. Vojni žitno-prometni urad se je obrnil tudi na ministrstva, naj se enako postopa pri nas in na Ogrskem. Na Ogrskem se namreč koroza krmi svinjam, tako da je ni mogoče dobiti sem. Ako stane koroza 26 K m. stot, se seveda izplača pitati svinje. Žito se prihodnje leto ne bo več kakor letos zahtevalo od posameznih posestnikov, marveč od občin. Vsaki občini se bo naročilo, koliko ga mora spraviti vkup, in občina bo morala potem skrbeti, da vsakdo stori svojo dolžnost. Organizirali se bodo tudi mlinci, da ne bo ta ali oni ostal brez dela. Vsi mutni mlinci se bodo združili v mlinarsko zadrugo.

6. Zakaj ni krme? Podpredsednik Nau poroča: Osrednji urad za krmo (Futtermittel-Zentrale) je izprva dovolil jako malo: 5 dek otrobov ali druge krme za govedo na mesec! Koroška bi bila dobila po tem ključu na mesec 36 vagonov, do zdaj vsega vkup 288 vagonov, dobila pa je le 87 vagonov in se je iz Dunaja na vsako zahtevo le reklo, da nimajo. Potem so odkazovali deželi otrobe po taki ceni, da jih nikdo ni maral in še le zadnji čas se je cena znižala na 17 vin. Koncem meseca aprila pa se je vršila na Dunaju seja osrednjega urada in iz poročila se je izvedelo, da je ta urad tekom leta oddal 15.300 vagonov otrobov, 4139 vagonov oljnatih tropin, 4974 vagonov surovega sladkorja, 1810 vagonov koroze, 149 vagonov suhe krvi i. dr. vsega vkup 26.374 vagonov! Mi pa smo dobili v 8 mesecih 20 vagonov surovega sladkorja, 12 vagonov koroze, 12 vagonov melase, 4 vagone oljnatih tropin, 3 vagone drugih tropin. Po številu živine in svinj bi bila morala dežela dobiti vseh vrst krme 7%, dobila pa jih je še ne 0.5%. Tega ne moremo pripustiti, in urad je napravil vlogo na ministrstvo, na katero še ni dobil odgovora. (Vladni zastopnik pl. Posanner omeni, da odgovora sploh ne bo!) Zborovanje sklence resolucijo, s katero se vlada pozivlja poskrbeti, da se krma deli enakomerno po številu živine v vsaki deželi in ne poljubno, kakor jim ugaja na Dunaju, ter naj z otrobi, ki se pridelajo v deželi, razpolaga urad v Celovcu. Ko se ljudje zglasajo pri občini za moko, naj se zglasajo še za otrobe, ki se jim bodo z moko vred določili.

Pri bolečinah vsled prehlajenja, starih ranah itd. pomirimo živce s Fellerjevim bolečine tolažečim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. „Elsa-fluid“. 12 steklenic pošlje franko za 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvaško). Naj bi bilo vedno pri hiši. Daleč čez tisoč zahvalnih pisem. (fe)

Gospodarska zadruga v Sinčivasi

vabi na

občni zbor

ki se vrši

v nedeljo, dne 18. junija 1916, ob 3. uri popoldne, v zadružni hiši v Sinčivasi.

Dnevni red:

1. Poročilo o letnem računu.
2. Splošno gospodarsko poročilo.
3. Volitev odbornikov.
4. Slučajnosti.

Na obilno udeležbo vabi

odbor.

Izjava.

Jaz podpisana Marija Kamnik obžalujem in preklicujem vse žaljive besede, ki sem jih govorila zoper gospodično Marijo Štern, posebno, da me je hotela ona „dolj pripraviti“, ter se jej zahvaljujem, da je od tožbe zoper mene odstopila.

K. Lobnik, 15. maja 1916.

Marija Kamnik.

**Ali ste že pridobili „Miru“
- - novega naročnika? - -**

Paramenti!

Mašna oblačila v preprosti in tudi v bogati opremi, **dobro blago in poceni.**
Plašči za cerkvenika in ministrante, ovratni plaščki in stole zelo ceno.
Šmizete v različnih oblikah od 1 K naprej.
Komplet z ovratnim trakom od K 2— do K 2.80, kakršen je izdelek.
Bireti v vsakršni obsežnosti po K 3.80, K 4.—, K 4.80.
Rožaste svetilke za večno luč za patentovani stenj.
Prosimo, da poizkusite, in prepričani smo, da boste stalen odjemalec
oddelka za paramente, knjigarne in trgovine
Jožefovega društva v Celovcu.

Vse blago iz prekuhan, kislino proste in neobtežene svile z barvanimi nitmi.

Slovenski molitveniki, cerkvene muzikantje, tudi Hladnikove.

Schelli Pichler Celovec

Wlenergasse 5

priporoča svojo veliko izbiro moških klobukov v vseh kakovostih in barvah po nizkih cenah.
Dobra in realna postrežba. Poprave točno in po ceni.

Ovčjo volno

v vsaki količini prejema v izdelavo za plačilo za lodnasto blago, koce in volno za vezenje po najcenejšem računanju za delo. Barve: siva, črna in rjava. Širokost 130 cm. — Tovarna za vdelavo ovčje volne **Jakob Pogatschnig, Velikovec.**

Kuharica, zanesljiva in poštena, išče službe v kakem župnišču. Več pove uredništvo „Mira“.

Voščene sveče in sveče iz voščene zmesi, kadilo, oglje za kadičnice in vse druge cerkvene potrebščine priporoča trgovina s svečami **Fr. Siebert, Celovec, Stauderhaus.**

Službo mežnarja

išče vojaščine prost mož, zdrav, oženjen, ki je enako službo že dalje časa opravljal. Zmožen je obeh deželnih jezikov. Vprašanje na upravništvo „Mira“, št. 21. Znamka naj se priloži.

Potrte neizmerne žalosti naznanjamo žalostno vest, da je naše dobra, nepozabna sestra, oziroma svakinja in teta, gospodična

Marija Hofmeyer

kuharica v stolnem župnišču, članica Marijine kongregacije in III. reda sv. Frančiška

dne 3. junija 1916, ob 1/2 7. uri zvečer, v 53. letu svoje starosti, po dolgi, udano prenašani bolezni, večkrat sprevidena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Celovec, 3. junija 1916.

Marjeta Povoden roj. **Hofmeyer**, **Ana Hofmeyer**, **Neža Sille** roj. **Hofmeyer**; **Mihaela Hofmeyer**, redovnica; **Julija, Amalija in Matilda Hofmeyer**; **Leopoldina Hofmeyer**, redovnica, sestre.

Vsi ostali sorodniki.

ZDRAVA KRI!

Kri je splošna redilna tekočina, iz katere dobiva telo svoje redilne snovi. Če kri nima dovolj redilnih snovi, organi oslabijo in tako nastaja cela vrsta bolezni in bolehavosti, ki nam grenijo življenje.

To hudo vrsto je treba prodreti in to je le na enem mestu mogoče, namreč v izboljšanju in množenju krvi.

Po dolgoletnem učenju sem spisal knjigo, v kateri dokazujem, kako da se izboljšujejo kri in soki, kako se lahko bolje redimo, obvarujemo bolezni in jih odstranjujemo.

Čisto zastonj

pošljem vsakemu to dragoceno knjigo, ki piše ponjo! Tudi dam vsakemu priložnost, da se prepriča, kako je to mogoče, ne da bi za to izdal en vinar. Pišite takoj!

Ekspedicija operne lekarne, Budimpešta VI, odd. 477.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

urađuje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.